

METZGER BALÁZS
A FIÁT KERESTE
(9.)

Kortyolt a borból. Elméje nyugodt volt. Megindult az emlékektől. Szeretettel gondolt fiatal magamagára, és rádöbbsent, milyen vékony kis mezsgyén járt akkor. Hogy is tudta túlélni ezt a nagy elhanyagoltságot, ezt a belekérgeződött fájdalmat. Még ivott, és a fejét csóválva könnyezett.

- Ejnye, ejnye, na, de azért csak megnőttél, te fiú, aztán nézd meg, csak lett belőled valami, itt az ég alatt.

Felnézett, és látta, hogy a messzi szürkeség színt vált a horizonton. Egy fekete csík északnyugatról, az óceán felől lassan, de láthatóan növekedett.

- Na, itt a nagy őszi eső felhője, most aztán segít elsiratni apámat. Vagy apám könnyei érnek most ide? Ha már nem tudtunk újra találkozni, ha már én sem tudtam még egyszer odaérni hozzád, akkor gyere, önts el mindent könnyeiddel, mosd tisztára ezt a várost. Tisztíts meg nekem, és tisztíts meg engem is, mert én itt maradtam. Felnőtt lettem, felnőtt étellel, meg tudtam maradni, sőt, elismert ember vagyok máris, tehetséges. És, ha Isten adja, gyermekem lesz, apa leszek már én is. Megy az idő, fut. Sokat kaptam tőled, és idő előtt kellett kiszakadnom belőled.

De ha már a felhők fölül tudsz rám tekinteni, látnod kell, jó lett minden. Amit kaptam tőled, átvittem a nagy időn, nagy téren. Átvittem görnyedő gyermekvállakkal. De nézz meg engem, erős lettem, büszke lehetsz rám, büszke igazán. És most búcsúzni jöttem el ide, ellátok egészen odáig, ahol téged a földbe temettek. Elbúcsúzom tőled, gyere, igyál velem egy kis jó bort. Persze mindig velem maradsz. És vannak dolgok, melyeket tovább tudok adni majd én is a gyermekeimnek. A szeretetet, a meséket. A meséket le is írtam. Azt gondolom, ezeket még a dédunokád, az ükunokád is mesélni fogja, még ha rakódik is rá, vagy kopik is belőle.

Az idő aztán majd elvisz engem is. Talán találkozunk, valami nagyon szép mezőn, ahol szeretve mosolyogsz rám, és megöleljük egymást. Ez lett a sorsunk, Isten így akarta, hát végigcsináltuk.

Bőven kortyolt a borból. Rázta a zokogás. Hosszú-hosszú ideig sírt. Itt nem látta senki. Még beszélhetett is:

- Jaj Istenem, szegény apukám, jaj de sajnálom, hogy ez történt. Szegény, szegény apukám!

Lassan újra megnyugodott. Érezte az alkoholt. Felállt vizelni, tántorgott. De amikor visszaült, tovább tudta gondolni életét. Mert innen már könnyebb lett. Nagyon sok szerencse érte, ami megváltoztatta helyzetét, és vele őt is. A kis, beszorult emberpalánta lassan ki tudott bontakozni. A gödörbe, ahová került, a

segítség köteleit lógatta a Teremtő. És ő megtanult kimászni onnan a felszínre.

Egy iskolai matematika versenyen figyelt fel az idősebb tanár rá. Egy olyan feladatot kellett megoldania, mely jókora kreativitást igényelt. És Eirik bácsi elmondta egyszer később neki, hogy tekintete megállt a sápadt kis fejen, ami szinte sugárzott a megfeszített gondolkodástól.

- Ha fiam lenne, pont ilyen lenne. – gondolta ekkor.
 - De hát nincs.

Nem született gyermeke. Nagy fájdalom volt ez neki, és feleségének, Tirilnek. Neki már így, ennyi év után csak az fájt, hogy szeretetét, tudását, figyelmét nem tudja odaadni teljesen valakinek, aki több, mint egy tanítvány. Nagy tudású ember volt, amolyan polihisztor. Egyetemi katedrája volt, de otthagya, mert nagy távolságot érzett hallgatói és önmaga között, már a dolgok működése alapján is, egy ilyen intézményben. Elment inkább ebbe a középfokú reáltanodába, és bizony nagyon sok felnövő fiúnak tudott olyan tudást adni, amire sokan csak később jöttek rá igazán. Jobban is érezte magát ebben a közegben.

Nem is az volt a csodálatos ebben az emberben, hogy mennyi mindent tudott, hanem az a képessége, hogy tudását nagyon mesteri módon át tudta adni diákjainak.

Linus a könyvtárban ült azon a nyáron, sápadtan, soványan, szürkén. Barátai távol voltak, és ő olvasott végelethetetlenül. Eirik betért ide valamiért, és megakadt a szeme a gyereken. Lassan odament, és megállt az asztalánál. Nem tanította ezt a fiút, milyen kár, gondolta.

Linus felkapta a fejét, és majdnem vigyázz állásba állt.

- Jó napot kívánok Tanár Úr!
- Jó napot, megismer engem?
- Természetesen, Eirik tanár úr!
- Nocsak, és téged, hogy hívnak?
- Linus Hopen.
- És Linus, mondd, mit olvasol?

Valahogy így kezdtek el beszélgetni. Aznap sokáig voltak a könyvtárban, és ábrákat rajzoltak papírokra.

Linus szinte itta a tanár minden szavát, és nagyon sok olyan kérdést tudott feltenni, mely inspirálta Eiriket.

Eirik bácsi később elmesélte Linusnak, hogy aznap lelkesen, hosszan és tüzzel telve mesélt feleségének erről a fiúról.

- Úgy érzem, mint ha a fiam lenne, komolyan. De olyan kis sápadt, és valami olyan nagy és mély fájdalom van benne, hogy kérdezni sem merem.

Pár hét elteltével Eirik ellátogatott Hopenékhez, és Hakon otthon volt éppen. Megbeszélték, hogy a fiú nyugodtan elmehet hozzájuk, és nagyon örülnek, ha ott

tölt néhány délutánt. Lassan szövődött a kapcsolat Jenssenék és Linus között. Tiril bölcsen hagyta, hogy férje lubickoljon a fiúval való foglalkozásban. Ő csak a süteményt tálalta fel, és csendesen figyelt.

Linus tudta, hogy az idős tanár milyen kedves, és hogy mennyire látja elakadásait. A fiú teljesítménye ugrásszerűen megnőtt e kapcsolattól. És szürkesége is kicsit elmúlóban volt. Eirik rávette, hogy vegyen részt a reáltanoda sportéletében, még felszerelést is vásárolt neki. Linus rendszeresen faragott kis fa szobrocskákat, csak úgy magának. Ez is apjához kötötte, emlékeztette kis szobraira ott a horpadásban. Egyik nap beállított egy kis alkotással, mely egy házat formázott, de csak az oldalfalai voltak meg, belül látszott a berendezés egy része. Ha egy gyertyát gyújtottak a faragás mögött, a ház ablakaiból meleg, sárga, szeret teli fény ömlött ki az ablakokon.

Azt már Linus nem is tudta, hogy amikor elment, Eirik megkönnyezte az alkotást, s az abban kifejezett szeretetet. A fiú úgy látszik, megtalálta azt a házat, ahol szeretet van, ahol őt is szeretni tudják.

És Eirik már régen aludt, amikor Tiril felkelt, meggyújtotta a gyertyát, és hosszan nézte a sötét konyhában a faragvány ablakain át villódzó gyertyafényt.

Linus belegondolt, hogy milyen csodálatos, illetve ennél több, bizonyosan a Teremtő akaratából létrejött kapcsolat ez Eirik bácsival és Tiril néniével. Ha nem találkoznak, nagyon sok fontos dolog nem történik meg. E két idősebb ember olyan bölcsen és szemérmesen élte meg felé azt a nagy szeretetet, amit nem tudtak átadni gyermeküknek, és eddig a világon senkinek, ami így belegondolva több, mint megható. És az a szerencse, hogy ő vevő tudott lenni erre! Sors, nem más. Ahogy sors apjától való elválása, bizony sors a két öreg és az ő kapcsolata is. Bizony úgy látszott, hogy Eirik bácsi a fontosabb szál, és szakmai karrierjét is neki köszönheti, az igazi apakép, a férfiú, addig, be kellett így utólag látnia, a női oldal, Tiril néni nagy, mély szeretete, végtelen elfogadása és bölcsessége volt a fontosabb. Mert bár lehet ő magas szintet elérő ember a szakmájában, ha Tiril néni az, aki a lelkét, apjával való kapcsolatát, és a szétszakadás traumáját nem segít feldolgozni, sohase lenne az, aki most.

Linus ott ült a hegyen, magába süllyedve, látszólag passzívan. Ugyanakkor agya dolgozott, és hátát a kőnek támasztva, nézve a látóhatáron lassan felvonuló nagy esőzóna közeledését, tovább gondolta életét, mely már nem az egyre szűkülő lehetőségekről, és egyre nagyobb elkeseredésekről szólt, hanem végre felfelé tudott ívelni.

Amikor második évfolyamos volt középfokon, az év elején egy nagy versenyt rendezett az iskola. A feladat tervezésről szólt és egy építési vállalat finanszírozta. Linus munkája, melybe etikusan Eirik közvetlenül bele

sem nézett, az előkelő második helyezést érte el. Azt is csak azért, mert a zsűri nem akarta a kiemelt gazdag háttérű eminens negyedikes diák munkáját háttérbe sorolni. Jonas nagy erőket fektetett e munkába, és nagyon remélte, hogy akár első is lehet, és ehhez külső segítségeket is kapott.

Az eredményhirdetés sok lehetőséget tartalmazott az első három helyezettnek. Többek között egy év ingyenes kollégiumi lakhatást is.

Amikor Hakon hazaért, a családi vacsoránál bort töltött a fiúknak is, és felállva néhány nagyon kedves szót mondott arról, hogy Linus sikere az ő családjának sikere is, és büszke arra, hogy Linus ilyen jó eredményt ért el. Jonasnak ez most nem sikerült, de biztos benne, hogy legközelebb ő lesz az, aki kiemelt eredményt ér el. A nagyon feszült Jonas már a bor hatása alatt kimondta azt, amit már régen gondolt:

- Apám, nagyon sajnálom, hogy a saját fiad is háttérbe szorul a miatt, hogy régi problémáid miatt kakukkfiókát nevelsz a családjukban. Anyám, húgom, és én is megszenvedjük, hogy nem élhetjük rendes életünket olyanok miatt, akik ide beférkőznek, és támogatást kapnak, vélt régi adósságok miatt, és....

De mondanivalóját nem tudta befejezni, mert Hakon egy hatalmas pofonnal vetett véget ennek a rövidre sikerült monológjának. Jonas megszédülve éppen meg tudott állni a lábán, a székből megkapaszkodva. Orra vére eredt, szobájába sietett, és úgy bevágta az ajtót, hogy a dermedt csöndben bombarobbanásként hatott. Ettől kezdve igen fagyos volt a viszony a családban. Linus persze elmesélte Jessenéknél ezt a történetet. Eirik bácsi pár nap múlva kopogtatott Hopenék ajtaján, és beszélni akart Hakonnal, aki tisztelettel fogadta a tanárembert. Sokáig beszéltek kettesben, és némi vodka is fogyott. Eirik volt olyan bölcs, hogy mértékkel és kellő tisztelettel beszélt Hakonnal, és Hakon is igen okosan döntött a beszélgetés során.

Ugyanis átlátta, hogy ha hosszabb útra megy, Linus helyzete tarthatatlan lesz, mivel felesége teljesen Jonast pártolja. Az idős tanár tisztelettel rábeszélte Hakont, hogy engedje a fiút kollégiumba, ami most egy évig ingyenes lesz. Ő nagyon értékes gyerekek tartja őt, és külön figyel rá, úgy érzi, mint ha a fia lenne. Hakon így jól járt, mert fiának és feleségének is kívánsága szerint tett. És gjeldje sem szenvedett csorbát, ha a fiút jó kezekben tudta.

Így lett Linus kollégista, és így töltötte délutánjai egy részét Jessenéknél. A szobája ugyan megmaradt Hakonéknál, de ott már soha nem aludt életében. Csak akkor fordult meg a házban, amikor Hakon, amúgy egyre ritkábban otthon volt hét végén.

Hakon amúgy sohasem beszélt érdemben Linussal eddig. Azonban ez után az Eirikkal való találkozás után egyszer megkereste a fiút, és vásárolni mentek. Ruhát, táskát, a tanuláshoz való eszközöket vett neki, aztán leültek egy étteremben. Hakon itt meglepő nyíltsággal beszélt a múltrol, elmesélve azt, amit nem is tudott a fiú,

hogy apja, hogy mentette meg az életét, és hogy gjeldje van felé. De, mint mondta, ettől függetlenül is szereti, és a gjeld nélkül is úgy gondolja, ugyanez a helyzet lenne. A férfi elmondta, az élet nehéz, és nagyon átérzi azt, milyen kegyetlen a sors, hogy Svar és Linus így elszakadtak egymástól. A fiáról is beszélt, hogy nehezen bocsájtja meg neki ezt a viselkedését. És hogy ebben a helyzetben a legjobb, ami történhetett, és hogy jó-e ez neki. Linus megindulva fejezte ki háláját Hakonnak, hogy segíti őt, és engedi, hogy kollégista lehessen.

Linus élete így alaposan megváltozott. Egyrészt közelebb került társaihoz, különösen a négy fiúhoz, akivel egyre szorosabb csapatot alkottak. Részt vett az iskola tornaegyletében, és erősödni, izmosodni kezdett. Szobája lett Jessenéknél. Hét végéken általában ott aludt. Eirikkel sokat tanult, ez egy nagyon jó kapcsolat volt. De a legfontosabb történet Linus életében ebben az időszakban mégsem ez volt.

Sokkal később jött rá, hogy Tiril nénivel való teázásai, beszélgetései mennyire meghatározóak lettek egész élete szempontjából. Akkor, kamasz fiúként fogalma sem volt arról, hogy ez a mélyen gondolkodó, szeretettel teli asszony milyen ösztönös jósággal és hozzáértéssel nyúlt problémájához.

Ahhoz, hogy egészséges felnőtt lehessen, és feldolgozza apja elvesztését, e beszélgetések nélkül nem jutott volna el. Második évfolyamos volt ekkor, és a csendes éli késő délutánok, esték egy része, hetente kétszer legalább Tiril nénivel teltek. Ilyenkor Eirik nem volt otthon, az iskolában voltak délutáni külön órái.

17 éves volt ekkor már, és tudta, érezte, valami végleg elveszett. Ha apja érte jön, nem jó, ha kiszakítja ebből a világból. És nem ugyanahhoz jön vissza, akit ott, a kis horpadásban útjára engedett. Minden, ami köztük volt, az idő múlásával már átértékelődik. Megszakadt a kapcsolatuk, és az idő olyan két vágányra terelte őket, ami már nem tud ugyanúgy egy sínben folytatódni. Az elmúlt közös lét részben már emlék, és ha újra találkoznak, minden egészen más lesz, nem ugyanott folytatódik.

Azonban mélyen, nagyon mélyen lefojtotta magában ezeket az érzéseket. Nem engedte, nem engedhette meg magának, hogy felszínre engedje azokat. És ez egyedül talán nem is lehetséges. De a sors megsegítette itt is.

Tiril néni, amikor teát hozott, mindig az aktuális hétről kérdezgette Linust. És ő mesélt, és hamar kialakult benne az az igény, hogy elmondja, azon a héten mi minden történt. Az asszony meg hallgatta, néha egy-egy megerősítő mondattal hozzászólt. Linus szerette ezeket a délutánokat. Kialakult egy atmoszféra, egy ki nem mondott megállapodás, hogy ez az ő szigetük. Itt olyan dolgokat is el lehet mondani, amit másnak nem.

FARAGÓ FERENC

TANYAI SZILÁNKOK...

Az igazi kényszer soha nem *külső*, hanem *belső*.

A jó olvasás titka a sorok közt olvasni, a szavak mögé látni és az író fejével gondolkodni.

A *vallás*, a *politika*, a *morál* egyensúlya végzetesen elveszett – egymás romjaiban hevernek.

Könnyű megnehezíteni az életünket...

Az *anarchista* csak egyet akar: a *hierarchia* élére kerülni.

A legnagyobb hiány nem a világ GDP-jében, hanem a világ lelkületében állt elő.

Ha nagy dolgokat keresünk, *kicsiket* találunk. – Ha kis dolgokat keresünk *nagyokat* találunk.

Sírfelirat: ...*azóta is élek!*

A legnagyobb *rabság* a *szabadság* illúziója.

Nem tudni, hogy valamilyen *Végnek* vagyunk a kezdete, vagy valamilyen *Kezdetnek* vagyunk a végei.

Az élet *meghalaszt*, a halál *feltámaszt*.

Nem tagadhatjuk meg, amik voltunk, szembe kell nézni azzal, amik vagyunk - és igyekezzünk méltóvá válni.

A távolabb sincs messzibb a közelinél, csak még nem értük el.

Az élet nagy problémái *nem megoldhatóak*, csupán *elviselhetőek*.

Talán nem eléggé kételkedünk a kételkedéseinkben.

A *felejtés* és az *emlékezés* tartja össze a bennünk átélt világot.

Relativitáselmélet. Az *idő* áll, *mi* múlunk el benne.

A szenvedély a *vonzódás* és a *menekülés* együttese.

Még az is megtörténhet, hogy nem történik semmi.

...csak nézzük egymást, de nem látunk semmit.

X-X-X-X